

แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างฯ

	ประเด็นปัญหา	ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
การเลือกใช้ เกณฑ์การ พิจารณาข้อเสนอ	หน่วยงานกำหนดเกณฑ์พิจารณา ผลเป็นเกณฑ์คุณภาพต่อราคา ซึ่งไม่ได้กำหนดรายละเอียดของ เกณฑ์แต่ละข้อ เช่น งานซื้อรถ ทำให้มีผู้เสนอราคารายอื่นอุทธรณ์ ผลการอุทธรณ์ต้องยกเลิกการ จัดซื้อจัดจ้าง	ตามระเบียบพัสดุฯ ๒๕๖๐ ข้อ ๘๓ การเลือกใช้เกณฑ์ในการ พิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ กรณีสินค้าทั่วไป เป็นมาตรฐาน งาน ก่อสร้างทั่วไป ควรเลือกใช้เกณฑ์ราคาต่ำสุด เช่น ก่อสร้างอาคาร สำนักงาน ซื้อรถยนต์ กรณีที่หน่วยงานเลือกใช้เกณฑ์ราคาประกอบ เกณฑ์คุณภาพ จะต้องกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัด นำหนักการ ให้คะแนนแต่ละตัวชี้วัดให้ชัดเจน เพื่อประกอบการพิจารณาผล ตาม เกณฑ์ที่หน่วยงานจัดทำขึ้น หากผู้ยื่นข้อเสนออุทธรณ์ อาจส่งผล ให้มีการยกเลิกโครงการ จะส่งผลให้การจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า
การกำหนด รายละเอียดหรือ คุณ ลักษณะเฉพาะ (Specification)	แบบรูปรายการงานก่อสร้างจะต้อง ผ่านการรับรองจากผู้ได้รับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ แต่หน่วยงานไม่มีผู้ได้รับ ใบอนุญาตดังกล่าว เป็นผู้รับรองทำ ให้ไม่สามารถดำเนินการจัดหาได้	งานจ้างก่อสร้างจำเป็นต้องให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เป็น ผู้รับรองแบบรูปรายการงานก่อสร้าง เนื่องจากต้องเป็นไปตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พรบ. วิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ หากหน่วยงานไม่ มีผู้ออกแบบหรือรับรองแบบ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๑ ให้ขอความ ร่วมมือกับกรมโยธาธิการและผังเมือง กรมศิลปากร หรือหน่วยงาน ของรัฐอื่นที่มีหน่วยงานออกแบบก่อนก็ได้ แต่ถ้าไม่ได้รับความ ร่วมมือก็สามารถจ้างเอกชนออกแบบได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๒-๑๖๐
	ผู้เสนอราคารายอื่นอุทธรณ์รายละเอียด คุณลักษณะของงาน	ตามระเบียบฯ ข้อ ๔๕(๑) การรับฟังคำวิจารณ์ กรณีวงเงินต่ำกว่า ๕ ล้านบาท จะรับฟังคำวิจารณ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของหน่วยงาน แต่สำหรับบางโครงการหากไม่แน่ใจในขอบเขตของงานให้หน่วยงาน นำร่างขึ้น เพื่อรับฟังคำวิจารณ์ เนื่องจากผู้ยื่นเสนอราคาจะไม่มีสิทธิ์ อุทธรณ์รายละเอียดคุณลักษณะของงานตามกฎหมายกระทรวง เรื่องการ จัดซื้อ จัดจ้างกับหน่วยงานของรัฐที่ใช้สิทธิอุทธรณ์ไม่ได้ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ในกรณีที่ หน่วยงานของรัฐเปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขต ของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุจาก ผู้ประกอบการก่อนจะทำการจัดซื้อจัดจ้าง หากปรากฏว่า ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ยื่นข้อเสนอในการจัดซื้อจัดจ้างในครั้งนั้นมิได้ วิจารณ์หรือเสนอแนะร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณ ลักษณะเฉพาะของพัสดุ ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ยื่นข้อเสนออันจะ อุทธรณ์ ในเรื่องขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ของพัสดุของหน่วยงานของรัฐนั้นมิได้

ประเภทปกติก	ข้อกำหนด	ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
<p>ราคากลาง</p> <p>เลือกใช้ราคากลางไม่ถูกต้อง</p>		<p>ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ “ราคากลาง” หมายความว่า ราคาเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาที่ยื่นข้อเสนอได้ยื่นเสนอไว้ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริงตามลำดับ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ราคาที่ได้มาจากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด</p> <p>(๒) ราคาที่ได้มาจากฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุที่กรมบัญชีกลางจัดทำ</p> <p>(๓) ราคามาตรฐานที่สำนักงบประมาณหรือหน่วยงานกลางอื่นกำหนด</p> <p>(๔) ราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด</p> <p>(๕) ราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งหลังสุดภายในระยะเวลาสองปีงบประมาณ</p> <p>(๖) วิธีอื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ</p> <p>ในกรณีที่มีราคาตาม (๑) ให้ใช้ราคาตาม (๑) ก่อน ในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (๑) แต่มีราคาตาม (๒) หรือ (๓) ให้ใช้ราคาตาม (๒) หรือ (๓) ก่อน ในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ใช้ราคาตาม (๔) (๕) หรือ (๖) การเปิดเผยราคากลาง</p>
	<p>อปท. ได้รับจัดสรรงบประมาณก่อสร้าง วงเงินเกิน ๒ ล้านบาท ดำเนินการจัดทำเอกสารเชิญชวนในระบบ โดยไม่ได้ดำเนินการคำนวณราคากลางในระบบคำนวณราคากลางอิเล็กทรอนิกส์ ต้องยกเลิกโครงการ ส่งผลให้กระบวนการจัดหาล่าช้า</p>	<p>อปท. เลือกพัสดุที่จัดหาเป็นจ้างก่อสร้างอื่นนอกเหนือหลักเกณฑ์ทำให้ระบบไม่ส่งไปคำนวณราคากลางอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับงานจ้างก่อสร้าง อปท. ต้องเลือกพัสดุที่จัดหา ๓ หลักเกณฑ์ ประกอบด้วย หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ตามแนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๕</p>
	<p>หน่วยงานไม่ดำเนินการจัดหาพัสดุภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ความเห็นชอบราคากลาง</p>	<p>ตามประกาศคณะกรรมการกำหนดราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๒.๑.๑๗ ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้นให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง แล้วนำเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง และหรือก่อนจัดทำเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ฉะนั้นให้นับถึงวันที่จัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง</p>

ประเด็นปัญหา	ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
<p>การอุทธรณ์</p> <p>การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐต้องล่าช้าออกไปเพราะเหตุที่ต้องรอคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ก่อน</p>	<p>ตามหนังสือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียนด่วนที่สุด ที่ กค (กอร) ๐๔.๐๕.๕/ว ๓๗๔ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อมิให้มีการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐต้องล่าช้าออกไปโดยไม่มีเหตุที่ต้องรอคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ก่อน หากมีการอุทธรณ์ในประเด็นดังต่อไปนี้ ให้หน่วยของรัฐดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) กรณีที่หน่วยงานของรัฐมีการยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างกรณีไม่เข้าข่ายที่จะอุทธรณ์ ให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์โดยตรงตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และหากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะได้แย้งคำวินิจฉัยดังกล่าว ผู้อุทธรณ์มีสิทธิโต้แย้งโดยฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย จากหน่วยงานของรัฐ</p> <p>(๒) กรณีเป็นเรื่องที่อุทธรณ์ไม่ได้ ให้หน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์ว่าเป็นเรื่องที่อุทธรณ์ไม่ได้ และให้แจ้งด้วยว่าหากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะได้แย้งคำวินิจฉัยดังกล่าว โดยฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยจากหน่วยงานของรัฐ</p> <p>(๓) กรณีที่เป็นการอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ ให้หน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์เพื่อปฏิเสธไม่รับเรื่องอุทธรณ์ไว้พิจารณา</p> <p>ทั้งนี้ กรณีตามข้อ (๑) - (๓) หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างต่อไปได้ โดยไม่ต้องส่งเรื่องมายังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาแต่อย่างใด</p>
<p>การลงนามในสัญญา</p> <p>ผู้ชนะการเสนอราคาไม่มาลงนามในสัญญา</p>	<p>ให้ทำหนังสือแจ้งให้ผู้รับจ้างมาลงนามในสัญญา ๒ ครั้ง โดยจะต้องกำหนดระยะเวลาลงนามในสัญญาไว้ในหนังสือด้วย และระบุว่า หากไม่มาลงนามในสัญญาจะดำเนินการแจ้งเป็นผู้ที่จ้าง ซึ่งการแจ้งเป็นผู้ที่จ้าง ให้ปฏิบัติตามหนังสือเวียน กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว๔๙๖ ลว. ๒๙ ธ.ค. ๖๐ โดยหน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งเหตุที่จะพิจารณาลงโทษผู้จ้างให้ผู้สมควรถูกสั่งให้เป็นผู้ที่จ้าง และขอให้ชี้แจงเหตุผลข้อเท็จจริง พร้อมยื่นเอกสารหลักฐานประกอบภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่จะต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว โดยชี้แจงไปด้วยว่า ถ้าไม่ชี้แจงภายในกำหนดเวลา จะถือว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร และจะพิจารณาไปตามข้อเท็จจริงของหน่วยงานของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งการส่งเอกสารทำงานไปยังสำนักปลัด</p>

ประเด็นปัญหา		ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
		<p>กระทรวงการคลัง จะต้องแนบเอกสารตามหนังสือเวียนดังกล่าว โดยที่ขาดไม่ได้ คือ หนังสือที่หน่วยงานของรัฐให้ผู้รับจ้างชี้แจงเหตุผลพร้อมไปรษณีย์ตอบรับ ในการตอบรับจะต้องมีการเซ็นรับจดหมายไปแล้ว จึงจะสามารถนับระยะเวลาตามหนังสือได้</p> <p>ทั้งนี้ การจะแจ้งเป็นผู้ทำงานได้นั้น จะต้องดูระยะเวลาในการยื่นราคาตอนเสนอราคา ซึ่งหากยังไม่พ้นระยะเวลาในการยื่นราคาจะไม่พิจารณาเป็นผู้ทำงาน จนกว่าจะพ้นระยะเวลายื่นราคาดังกล่าว</p>
การบริหารสัญญา	คู่สัญญาไม่เข้าทำงาน	ให้หน่วยงานทำหนังสือแจ้งให้คู่สัญญาลงงาน และเมื่อครบกำหนดสัญญาให้ทำหนังสือแจ้งค่าปรับ และเมื่อค่าปรับเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าจ้างให้ทำหนังสือบอกเลิกสัญญาตามระเบียบฯ ข้อ ๑๘๓